ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านกับอำนาจหน้าที่ขององค์การ

บริหารส่วนตำบล: ศึกษากรณีเฉพาะอำเภอเมืองเชียงใหม่

ผู้เขียน นายประพัฒน์ วงค์ชมภู

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์เศกสิน ศรีวัฒนานุกูลกิจ ประธานกรรมการ อาจารย์เอกกมล สายจันทร์ กรรมการ รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล:
ศึกษากรณีเฉพาะอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์
บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง
เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อระบุปัญหาอุปสรรคในการประสานการคำเนินงานร่วมกัน
ระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัด
เชียงใหม่ 3) เพื่อหาข้อเสนอแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับ
องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ กำนั้น ผู้ใหญ่บ้าน คณะผู้บริหารอบต. สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ และประชาชนในเขตอำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 250 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านระเบียบกฎหมายต่างๆ พบว่า ส่วนมากเห็นด้วยกับการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ด้านการเข้าสู่ตำแหน่งหน้าที่พบว่า ส่วนมากเห็นด้วยกับการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มาจากการเลือกของราษฎร ด้านวาระการดำรง ตำแหน่งพบว่า ส่วนมากเห็นด้วยกับการให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การ บริหารส่วนตำบล อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ด้านการปฏิบัติหน้าที่พบว่า ส่วนมากเห็นด้วยกับการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์

พบว่า ส่วนมากเห็นด้วยกับการมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็เพื่อให้ปกครองราษฎรและรักษาความสงบ เรียบร้อยภายในท้องที่ของตน

- 2. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับองค์การ บริหารส่วนตำบลพบว่า ส่วนมากเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของกัน และกันอย่างเพียงพอ ส่วนปัญหาอื่นๆ พบว่า กลุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการที่องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ไม่เปิดโอกาสให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้าไปมี ส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กลุ่มกรรมการหมู่บ้านเห็นว่าปัญหาเกิดจากผลประโยชน์ อาทิ งบประมาณในการดำเนินงานโครงการต่างๆ การแบ่งปันผลประโยชน์จากการทำธุรกิจของ แต่ละกลุ่ม กลุ่มนายอำเภอ ปลัดอำเภอเห็นว่ามีปัญหาการแย่งงานและแย่งผลงานกัน กลุ่ม คณะผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่ามีปัญหาการแย่งงานและแย่งผลงานกัน กลุ่ม จังหวัดและระดับชาติ ส่งผลให้เกิดการแย่งชิงผลงานซึ่งกันและกัน การเป็นประเด็นทางการเมือง กลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าขาดการติดต่อประสานงานที่ดีจึงทำไม่เข้าใจในการดำเนินงานต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3. กลุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประสาน ความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน โดยการจัดประชุมเพื่อเสนอแนวทางต่างๆ ในการแก้ไข ปัญหาของท้องถิ่น กลุ่มกรรมการหมู่บ้านให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มการประสานความร่วมมือใน การทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้น กลุ่มนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ให้ข้อเสนอแนะว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล ควรคำเนินงาน โดยอิสระไม่ถูกการเมืองทั้งในระดับจังหวัด และการเมืองระดับประเทศครอบงำ กลุ่มคนะผู้บริหาร และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ข้อเสนอแนะว่า ทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับองค์การบริหาร ส่วนตำบล ควรเพิ่มการประสานความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต้องเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเองไม่ควรยึดติดกับอำนาจเก่า กลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้ข้อเสนอแนะว่า ควรปฏิบัติงานไปในทิสทางเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้งกลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และกลุ่มองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ควรนำความขัดแย้งส่วนตัวไปปะปนกับการ ปฏิบัติงานส่วนรวม

Independent Study Title The Roles of Village Headmen and Authority of the Tambon

Administrative Organizations: A Case Study of Mueang

Chiang Mai District

Author Mr. Prapat Wongchompoo

Degree Master of Public Administration

Independent Study Advisory Committee:

Associate Professor Seksin Sriwattanukulkit Chairperson

Lecturer Ekkamol Saijan Member

Associate Professor Pairat Trakarnsirinont Member

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to analyze the role of village headmen and authority of the Tambon administrative organizations in Meuang Chiang Mai district, 2) to identify problems and obstacles in coordinating between village headmen and authority of the Tambon administrative organizations in Meuang Chiang Mai district and 3) to find suggestions in operating between village headmen and authority of the Tambon administrative organizations in Meuang Chiang Mai district.

The populations in this study were village headmen, the Tambon administrative organizations' administrators, council members, officers, sheriff, assitant district officers, local district officer, and people in Meuang Chiang Mai district, overall 250 persons. Quota sampling was used.

The results of this study showed that

1. The rules and regulations aspect, it was found that most of them agreed that village headmen should have authority according to Township Governing 1914 Act. The approaching position aspect, it showed that majority agreed that village headmen should be elected from the people. The position occupying period aspect, it was found that most of them accord to council members and mayor of the tambon administrative organizations should be 4 years term. The performance aspect, it showed that the majority agreed that village headmen should promote,

support, and help the Tambon administrative organizations. The targets and objectives aspect, it was found that most of them agreed with having village headmen in order to govern and keep peace in the area.

- 2. The problems and obstacles in coordinating between village headmen and authority of the Tambon administrative organizations, it showed that they were lacking of knowledge and understanding in roles of each other. Other problems showed that council members group approved that the Tambon administrative organizations did not allow village headmen to participate in local development. The village committee group had conflict of interest, budget in each project or sharing benefit of stakeholders for examples. The sheriff and assitant district officers group agreed to snatching job and success problems. The administrators and officers group agreed that they were intervened from both national and provincial politics led to snatching works or political issues. And the village headmen group agreed to lacking of good coordination as a result of misunderstanding in the Tambon administrative organizations' operations.
- 3. The council members group suggested that they should coordinate in operation by having a meeting to solve the problems together. The village committee group advise that they ought to increase coordinating between the village headmen and the Tambon administrative organizations. The administrators and officers group recommended that both village headmen and the Tambon administrative organizations should build up cooperation in local development, the village headmen should play role and authority understanding of themselves, not stick to old power. And the village headmen group suggested that they should have same direction, especially, both village headmen and the Tambon administrative organizations group should not take personal conflict mixed up with public operation.